An Roinn Oideachais
Department of Education
An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais
National Educational Psychological Service

Tacú le Daltaí a bhfuil Deacrachtaí Litearthachta acu agus An Leanúntas Tacaíochta á Úsáid

Iar-bhunscoile

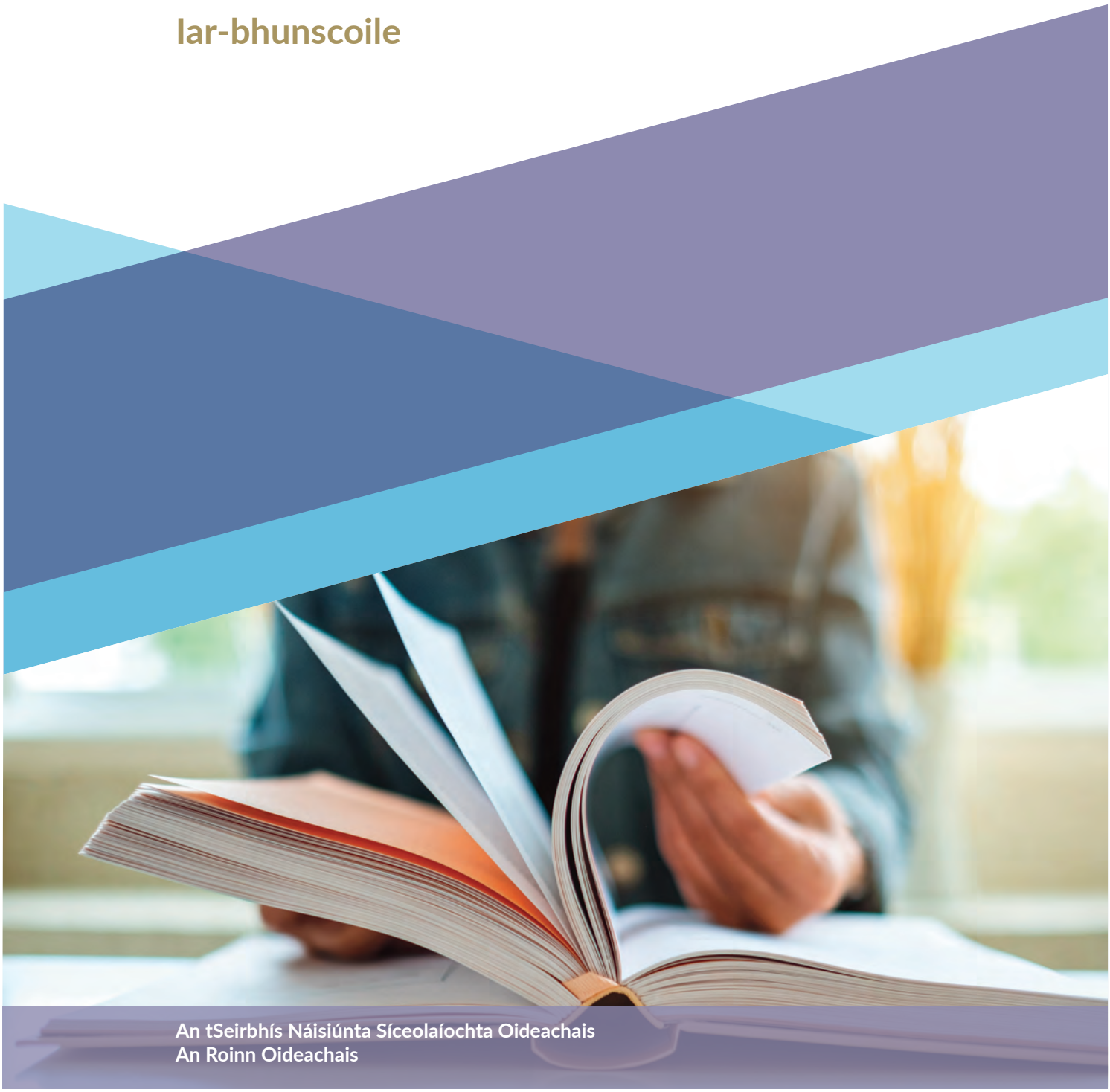

An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais
An Roinn Oideachais

Tá forbairt déanta ag an nGrúpa Oibre Disléicse de chuid na Seirbhíse Náisiúnta Siceolaíochta Oideachais (SNSO) ar an gcáipéis seo. Is mian linn aitheantas a thabhairt d'obair ár gcomhghleacaithe sa Ghrúpa Oibre Gaeilge. Tá muid faoi chomaoin mhór agaibhDearadh an cháipéis chun tacú le scoileanna cur chuige bunaithe ar leanúntas a chur i bhfeidhm agus iad ag tacú le daltaí a mbíonn deacrachtaí acu le litearthacht i ngach comhthéacs scoile; Scoileanna Béarla, scoileanna Gaeltachta agus scoileanna lán-Ghaeilge. Tá an t-eolas seo bunaithe ar chleachtas a d'eascair ó fhianaise, agus tá sé mar threoir chun tacú le scoileanna freastal ar riachtanais na ndaltaí sin.

Molann an Roinn Oideachais go leanfadh scoileanna Leanúntas Tacaíochta chun riachtanais fhoghlama na ndaltaí a aithint agus freagairt dóibh, lena n-áirítear riachtanais fhoghlama a bhaineann le litearthacht. Tagraíonn deacrachtaí litearthachta do na fadhbanna a d'fhéadfadh a bheith ag páistí maidir le léitheoireacht chruinn agus/nó líofa, le léamhthuiscint agus le scileanna teanga scríofa a shealbhú i mBéarla nó\agus i nGaeilge. D'fhéadfadh sé seo a bheith ag braith ar theanga na scoile, más T1 agus/nó T2 atá i gceist. Cuireann an Leanúntas Tacaíochta creat ar fáil do scoileanna chun freagairt do dheacrachtaí litearthachta dalta, a d'fhéadfadh a bheith follasach ag céim ar bith dá gcuid scolaíochta, agus a sholáthraíonn bealach do scoileanna chun freagairt dá riachtanais. Tá sé tábhachtach a aithint go bhfuil deacrachtaí litearthachta ann ar chontanam, idir éadrom agus/nó neamhbhuan agus iad siúd atá níos déine agus níos seasmhaí. Cé gur cheart d'fhormhór na ndaltaí dul chun cinn a léiriú tar éis idirghabháil litearthachta atá eolach ó thaobh fianaise de, d'fhéadfadh deacrachtaí a bheith ag céatadán beag a mhaireann, in ainneoin idirghabhálacha bunaithe ar fhianaise a chuirtear ar fáil ar scoil. Is cur chuige é an Leanúntas Tacaíochta atá ar fáil ANSEO, cur chuige a chuimsíonn trí leibhéal nó chéim don idirghabháil, pleanáil agus athbhreithniú.

Ina measc seo tá:

Samhla Leanúntas na Tacaíochta SNSO

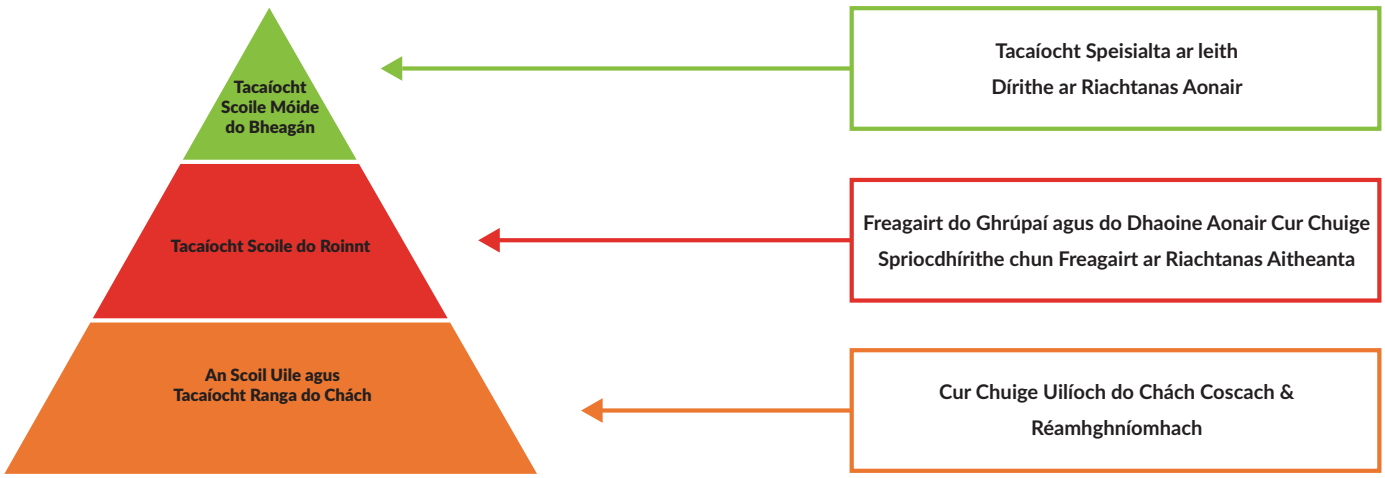

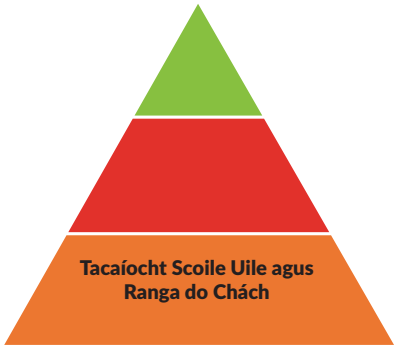

Tacaíocht Scoile Uile agus Ranga do Chách

Is éard atá i gceist le Tacaíocht Scoile Uile agus Ranga do Chách ná cur chuige scoile uile maidir le teagasc agus foghlaim na litearthachta a bhfuil sé mar aidhm aige freastal ar riachtanais gach dalta.

Sna Cur Chuige Scoile Uile tá:

- Polasaithe agus Pleanáil Scoile - maidir le forbairt scileanna litearthachta sa dá theanga T1 (teanga na scoile) agus T2 (dara teanga na scoile\scoláire). Ina theannta seo, áirítear pleanáil curaclaim agus measúnú, aithint agus freastal ar riachtanais na ndaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.
- Cur chuige maidir le teagasc agus foghlaim - lena n-áirítear, cur chuige bunaithe ar fhianaise agus ar an difreáil maidir le teagasc na litearthachta. Ina theannta sin, tá cur chuige traschuraclaim maidir le scileanna litearthachta a fhorbairt, mar aon le húsáid an chreata Tacaíochta Leanúntas, i gcomhar le monatóireacht agus le hathbhreithniú ar fhreagairt an mhic léinn ar idirghabháil (FAI).
- Comhpháirtíochtaí Scoile - leis an mac léinn, tuismitheoirí, gníomhaireachtaí seachtracha, m. sh. SNSO, Comhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta (CNOS), Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) agus naisc phobail.CNOS, FSS agus naisc phobail.
- Timpeallacht Foghlama - timpeallachtaí foghlama dearfacha a chruthú a chothaíonn mothú sábháilteachta, socair, nasctha agus féinéifeachtúlachta.

Tá Cur Chuige na Scoile Uile chun tacú le riachtanais litearthachta gach dalta, lena n-áirítear iad siúd a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu, bunaithe ar na prionsabail agus na scileanna atá mar bhonn agus mar thaca ag Creat don tSraith Shóisearach agus atá ar fáil ANSEO. Táthar le fáil chomh maith sna foilseacháin seo a leanas; *Leanúntas Tacaíochta d'Iar-bhunscoileanna: Treoirlínte do Mhúinteoirí* atá ar fáil ANSEO, agus *Treoirlínte d'Iar-bhunscoileanna Ag Tacú le Daltaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu i Scoileanna Príomhshrutha* atá ar fáil ANSEO.

Tacaíocht Ranga/ Ábhair do Chách

Is é Tacaíocht Ranga/Ábhair an chéad fhreagra má tá deacrachtaí ag dalta le scileanna litearthachta. Is féidir Creat Cleachtais SNSO, cur chuige réiteach fadhbanna, a chur i bhfeidhm ag an gcéim seo ina gcuirtear ceithre phríomhcheist mar atá léirithe thíos:

Creat SNSO um Chleachtas

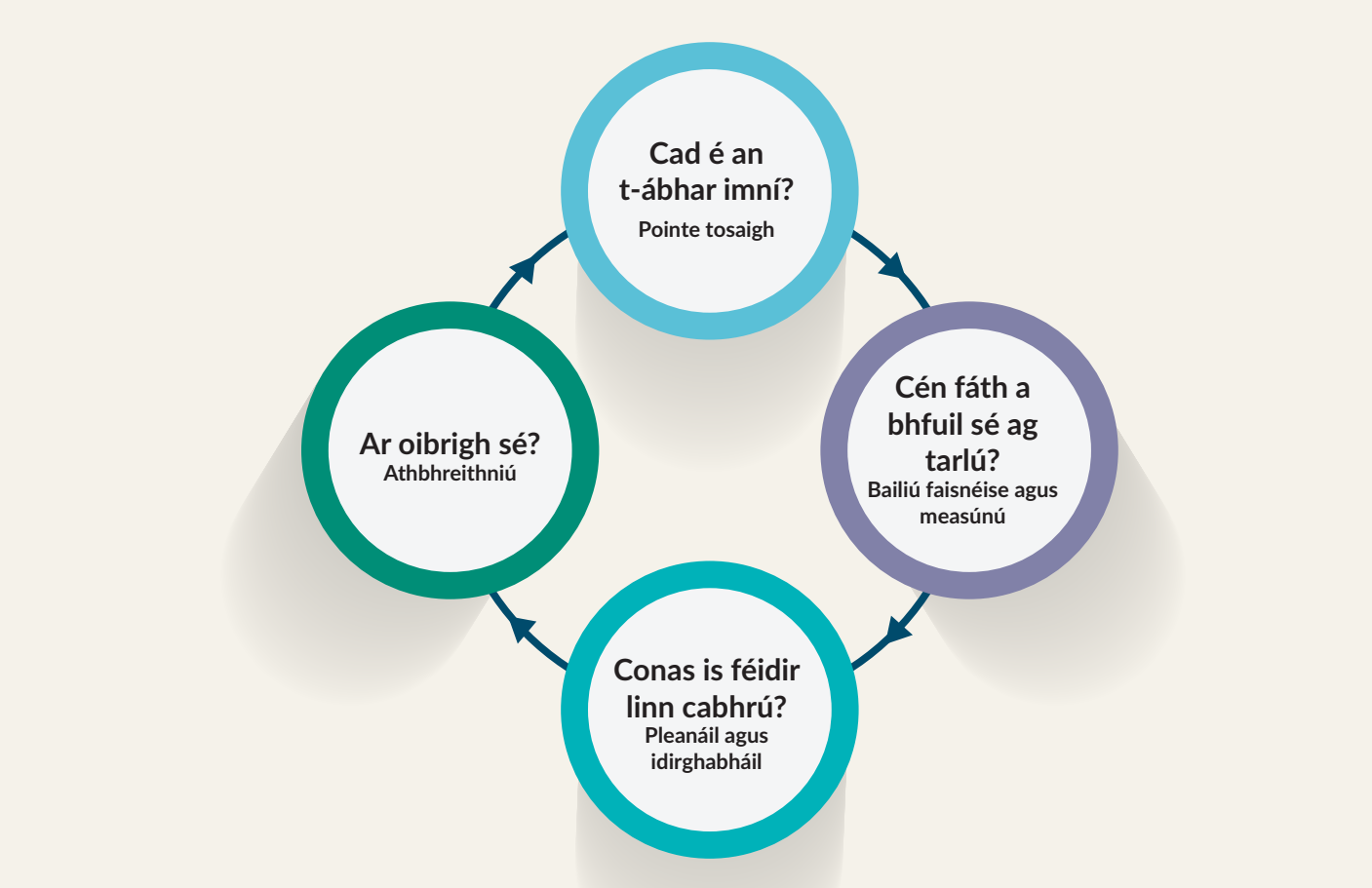

Trí úsáid a bhaint as an gcreat Leanúntas Tacaíochta, is féidir le scoileanna riachtanais oideachais na ndaltaí a aithint, lena n-áirítear riachtanais acadúla, shóisialta agus mhothúchánacha, chomh maith le riachtanais a bhaineann le deacrachtaí fisiceacha, céadfacha, teanga agus cumarsáide. Leagann an creat réitigh fadhbanna béim ar an tábhacht a bhaineann le breathnú ar riachtanais an dalta i gcomhthéacs, agus soláthraíonn sé acmhainní úsáideacha chun tacú leis seo (mar shampla, Seicliosta Timpeallachta Foghlama, Seicliosta múinteoirí do Struchtúir agus Tacaíocht Uile-Ranga) atá le fáil ANSEO.

Cad é an t-ábhar imní? An chéad chéim ná tuiscint a fháil ar scileanna teanga agus litearthachta an dalta, a láidreachtaí san áireamh, chomh maith le haon deacrachtaí nó réimsí riachtanais. Maidir le scileanna teanga agus literathachta sna hlar-bhunscoileanna Gaeltachta agus sna hlar-bhunscoileanna lán-Ghaeilge , tá tábhacht ar leith ag baint le idirghabháil a chur ar fáil do scileanna teanga agus litearthachta sa dá theanga, An Ghaeilge agus An Béarla. Beidh a riachtanais speisialta oideachais aitheanta ag go leor daltaí sula n-aistríonn siad go dtí an iar-bhunscoil. Tá sé tábhachtach do scoileanna eolas a bhailiú faoi fhoghlaim na ndaltaí ó bhunscoileanna agus ó thuismitheoirí chun tacaíochtaí a phleanáil, agus chun leanúnachas agus dul chun cinn in oideachas na ndaltaí a chinntiú. B'fhéidir gur mhaith le múinteoirí ábhair idirchaidreamh a dhéanamh leis an bhFoireann MOS mar chuid den phróiseas bailithe eolais. Tugann na *Treoirlínte don Iar-Bhunscoil maidir le Tacú le Daltaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu i Scoileanna Príomhshrutha* treoir bhreise maidir le heolas a d'fhéadfaí a bhailiú chun riachtanais a aithint ag an bpointe seo ANSEO.

Cén fáth a bhfuil sé ag tarlú? Aon chúis a d'fhéadfadh a bheith i gceist atá ag cur leis an deacracht atá ag an dalta sa suíomh iar-bhunscoile. D'fhéadfadh baint a bheith ag na tosca seo le teanga, leis an timpeallacht foghlama, le tosca sóisialta, agus/nó le teagasc agus le foghlaim. Is féidir tacú le bailiú eolais ag an gcéim seo trí sheicliostaí a úsáid sa *Leanúntas Tacaíochta d'Iar-bhunscoileanna: Pacáiste Acmhainní do Mhúinteoirí* atá ar fáil ANSEO. Áirítear san fhoilseachán seo Seicliosta cuimsitheach Timpeallachta Foghlama, a d'fhéadfadh tuiscint níos leithne a sholáthar ar thosca a chuireann le deacrachtaí litearthachta. D'fhéadfadh straitéisí measúnaithe foirmitheach agus suimitheach, mar a leagtar amach i gCaibidil 5 de *Chreat don tSraith Shóisearach*, eolas breise a chur ar fáil freisin do mhúinteoirí ábhair, agus tá sé le fáil ANSEO.

D'fhéadfadh scagadh grúpa/bliana iomlán ar scileanna litearthachta tuilleadh faisnéise úsáideach a chur ar fáil a d'fhéadfadh cabhrú le deacrachtaí sa réimse seo a mhíniú. Cuireann Ciorclán 0067/2020 (*Comhairle maidir le húsáid ionstraimí/tástálacha measúnaithe le haghaidh Treorach nó le haghaidh riachtanais oideachais bhreise agus speisialta (RSO)* in iar-bhunscoileanna) comhairle ar fáil maidir le húsáid ionstraimí/tástálacha measúnaithe in Iar-bhunscoileanna[1]. Tá sé le fáil ANSEO.

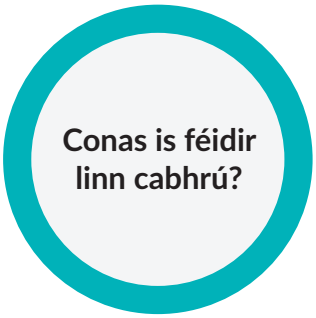

Conas is féidir linn cabhrú? Measann an múinteoir ábhair conas idirdhealú éifeachtach a dhéanamh idir an clár foghlama chun freastal ar riachtanais gach dalta. Is féidir teacht ar thuilleadh eolais faoin bpróiseas seo ó na *Treoirlínte d'Iar-bhunscoileanna: Tacú le Daltaí le Riachtanais Speisialta Oideachais i Scoileanna Príomhshrutha (Teagasc agus Foghlaim Éifeachtach: Ról an Mhúinteora Ábhair)*. Tá sé le fáil ANSEO.

Ar oibrigh sé? Déanann múinteoirí ábhair monatóireacht agus athbhreithniú ar fhreagairt na ndaltaí ar athruithe agus ar chur chuige difreáilte i leith an teagaisc agus na foghlama. Sa chás go mbíonn deacrachtaí ag daltaí i gcónaí, d'fhéadfadh múinteoirí ábhair dul i mbun tuilleadh comhairliúcháin leis na Teagascóirí Foirme, Cinn Bhliana, foireann MOS agus/nó an Fhoireann Tacaíochta do Mhic Léinn chun dul chun cinn an dalta agus na chéad chéimeanna eile a theastaíonn a mheas.

I gcás roinnt daltaí, d'fhéadfadh deacrachtaí a bheith leanúnach agus b'fhéidir go mbeadh sé riachtanach dul ar aghaidh chuig Tacaíocht Scoile – Tacaíocht do Roinnt, glacadh leis an gcur chuige réiteach fadhbanna. Déantar an cinneadh seo i gcomhairle leis an bhFoireann Oideachais Speisialta (MOS) na scoile, leis an dalta, agus lena dtuismitheoirí/caomhnóirí.

[1] Ní mór a bheith cúramach agus tú ag úsáid agus ag baint brí as tástálacha litearthachta caighdeanaithe sa Bhéarla, nuair nach é an Béarla teanga dúchais an scoláire.

Tacaíocht Scoile – Tacaíocht do Roinnt

Is éard atá i gceist le Tacaíocht Scoile ná próiseas réitigh fadhbanna níos spriocdhírithe, ag tógáil ar eolas a bhailítear, ar athruithe/ ar dhifreáil/ agus ar cur chuige teagasc agus foghlama a dhéanann Múinteoirí Ábhair. Tá sé seo riachtanach nuair nach bhfuil an dul chun cinn a bhfuiltear ag súil leis déanta ag an dalta ag leibhéal Tacaíochta Ranga/Ábhair.

Tugtar breac-chuntas ar shonraí sonracha an phróisis seo sa *Leanúntas Tacaíochta: Treoirlínte do Mhúinteoir* atá ar fáil ANSEO.

Cad é an t-ábhar imní?

Cad é an t-ábhar imní? Tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar dhul chun cinn dalta ag leibhéal Scoil Uile/Tacaíocht do Chách, is féidir cinneadh a dhéanamh an próiseas Tacaíochta Scoile a thionscnamh. D'fhéadfadh sé seo tarlú má mheastar go bhfuil idirghabhálacha/spriocanna níos dírithe riachtanach chun cur ar chumas an dalta foghlaim níos éifeachtaí. Tá comhairliúchán leis na daoine ar fad lena mbaineann lárnach i gcinnteoireacht chun ábhair imní agus ionchais na múinteoirí a shoiléiriú, imní agus ionchais na ndaltaí agus na dtuismitheoirí/ na gcaomhnóirí, teacht ar chomhthuiscint ar riachtanais an dalta.

Cén fáth a bhfuil sé ag tarlú?

Cén fáth a bhfuil sé ag tarlú? Nuair a bheidh soiléiriú déanta ar na hábhair imní, tá sé tábhachtach a thuiscint cén fáth go bhfuil a leithéid ag tarlú. B'fhéidir go mbeadh sé úsáideach ag an bpointe seo eolas níos mine a bhailiú faoi dheacrachtaí bunúsacha a d'fhéadfadh a bheith ann maidir le forbairt na scileanna litearthachta. Tá go leor cineálacha measúnaithe ann, idir cuid fhoirmiúil agus neamhfhoirmiúil, a d'fhéadfadh a bheith mar chabhair maidir le measúnú a dhéanamh ar riachtanais litearthachta. D'fhéadfadh go n-úsáidfí straitéisí foirmiúla measúnaithe, amhail trialacha caighdeánaithe agus diagnóiseacha scoilbhunaithe ar scileanna litearthachta ar leith[2], chomh maith le measúnú ar chruinneas léitheoireachta focal, líofacht léitheoireachta, próiseáil fhóineolaíoch, léamhthuiscint agus litriú. Cuirfidh measúnú neamhfhoirmiúil bonn eolais freisin faoi idirghabháil, mar shampla, anailís ar earráide ar shamplaí léitheoireachta agus scríbhneoireachta, agus ar líofacht agus eagrú obair scríofa.

[2] Níl ach líon teoranta d'uirlísí tastálacha caighdeanaithe i nGaeilge ar fáil. Moltar do scoileanna Gaeltachta agus scoileanna lán-Ghaeilge aird a thabhairt ar seo.

Is féidir teacht ar thuilleadh eolais maidir le measúnú ar riachtanais litearthachta ag an leibhéal seo ó:

- Ciorclán na Roinne Oideachais 0067/2020 Comhairle *maidir le hIonstraimí/Tástálacha Measúnaithe a Úsáid le haghaidh Treorach nó le haghaidh riachtanais bhreise agus speisialta oideachais (RSO) in iar-bhunscoileanna.* Tá sé le fáil ANSEO.
- *Treoirlínte d'Iar-Bhunscoileanna: Tacú le Daltaí le Riachtanais Speisialta Oideachais i Scoileanna Príomhshrutha*. Tá sé le fáil ANSEO.
- Tá seicliostaí úsáideacha de scileanna litearthachta i bhfoilseachán na Seirbhíse Forbartha Gairmiúla do Mhúinteoirí (SFGM) *Acmhainní Litearthachta Iar-bhunscoile do Mhúinteoirí* lena n-áirítear seicliostaí labhartha, éisteachta agus scríbhneoireachta, a d'fhéadfadh a bheith mar chabhair. Tá sé le fáil ANSEO.
- *Idirghabhálacha Éifeachtacha do Léitheoirí Atá ag Streachailt* Alt 3 agus Alt 4 Measúnú agus Dul Chun Cinn a Thomhas. Tá sé le fáil ANSEO.

Conas is féidir linn cabhrú?

Conas is féidir linn cabhrú? Ba cheart don idirghabháil ag an leibhéal seo aghaidh a thabhairt ar riachtanais litearthachta ar leith a shainaithnítear tríd an bpróiseas measúnaithe. Sa chás go bhfuil réimse leathan riachtanas aitheanta, d'fhéadfadh sé a bheith riachtanach tús áite a thabhairt do réimsí litearthachta ar leith, bunaithe ar aois agus ar chéim forbartha an dalta.

Tugann foilseachán de chuid SNSO *Idirghabhálacha Éifeachtacha do Léitheoirí Atá ag Streachailt* achoimre chuimsitheach ar roinnt cur chuige fianaise-bhunaithe chun léitheoireacht a mhúineadh do na daltaí sin a mbíonn deacrachtaí acu. Is treoir chuimsitheach í an acmhainn seo atá ar fáil ar líne do mhúinteoirí, go háirithe don Fhoireann Oideachais Speisialta, ina dtugtar breac-chuntas ar chuir chuige bunaithe ar fhianaise maidir le múineadh na léitheoireachta do léitheoirí atá ag streachailt. Cuimsíonn an treoir seo an raon aoise idir 6 agus 18 mbliana. Cuimsíonn sé gach dalta a bhfuil deacrachtaí léitheoireachta acu. Ina measc tá:

- Conas is fearr tacaíocht foghlama a eagrú do léitheoirí atá ag streachailt
- Eolas faoi idirghabhálacha éifeachtacha i scoileanna na hÉireann

Tá sraith chuimsitheach d'acmhainní litearthachta ag an gComhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta (CNOS) freisin chun tacaíocht agus idirghabháil a chur chun cinn i ngach réimse litearthachta. Tá sé le fáil ANSEO.

Tá comhairle úsáideach freisin i bhfoilseachán SFGM, *Acmhainní Litearthachta Iar-bhunscoile do Mhúinteoirí*, maidir le straitéisí chun tacú le daltaí scileanna litearthachta a fhorbairt. Tá sé le fáil ANSEO.

Ar oibrigh sé?

Ar oibrigh sé? Tá sé tábhachtach go ndéanfar monatóireacht ar an dul chun cinn, mar go gcaithfear an clár idirghabhála a athrú agus a chur in oiriúint dá réir agus beidh na leasuithe bunaithe ar an gcaoi a bhfreagraíonn mac léinn d'idirghabháil. Déantar faisnéis maidir le tacaíocht agus idirghabháil a thaifeadadh sa Phlean Tacaíochta ANSEO. Más rud é, tar éis tréimhse chomhaontaithe idirghabhála agus athbhreithnithe, nach bhfuil dóthain dul chun cinn déanta ag an mac léinn, b'fhéidir go mbeadh sé riachtanach dul ar aghaidh go dtí an chéad leibhéal eile den Leanúntas Tacaíochta - Tacaíocht Scoile Móide. Is próiseas comhairleach comhoibritheach é an chinnteoireacht a dhéantar maidir leis an leibhéal tacaíochta a theastaíonn, lena mbaineann na múinteoirí atá ag tacú leis an dalta, leis an dalta féin, agus lena dtuismitheoirí/caomhnóirí.

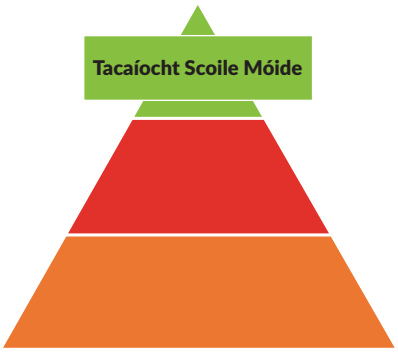

Tacaíocht Scoile Móide – Tacaíocht do Roinnt

Ag leibhéal Tacaíocht Scoile Móide, bíonn deacrachtaí suntasacha agus seasta ag an dalta maidir le bunscileanna litearthachta a bhaineann le réimse amháin nó níos mó lena n-áirítear léitheoireacht, litriú agus scríbhneoireacht. Tá deacrachtaí litearthachta ag an leibhéal seo suntasach agus d'fhéadfadh tionchar diúltach a bheith acu ar rannpháirtíocht fhiúntach san fhoghlaim, ar an bhfolláine, agus a c(h)umas spéis a chur sa churaclam. Leanann na deacrachtaí seo ar aghaidh, in ainneoin idirghabhálacha spriocdhírithe fianaise-eolacha atá curtha i bhfeidhm cheana féin ag leibhéil an tSeomra Ranga/Ábhair agus Tacaíochta Scoile. Is dócha go mbeidh tacaíocht bhreise leanúnach ag teastáil ón múinteoir tacaíochta foghlama do dhaltaí a léiríonn an leibhéal seo de dheacrachtaí litearthachta, agus an dalta ag iarraidh rannpháirteach fhiúntach a ghlacadh i bhfoghlaim an churaclaim.

Go ginearálta beidh próiseas réitigh fadhbanna níos mine i gceist le Tacaíocht Scoile Móide, lena n-áirítear measúnú atá dírithe go hiomlán ar an dalta faoi stiúir na scoile mar aon le hidirghabháil atá spriocdhírithe.

Cad é an t-ábhar imní? D'fhéadfadh comhairliúchán agus/nó measúnú breise a bheith i gceist le tacaíocht ag an leibhéal seo i gcomhar le múinteoirí, tuismitheoirí, agus an dalta chun iniúchadh a dhéanamh ar an bhfáth a leanann deacrachtaí suntasacha in ainneoin idirghabháil spriocdhírithe, mar atá scríofa sa Phlean Tacaíochta do Mhic Léinn. Is féidir eolas sonrach faoin bpróiseas bailithe faisnéise, measúnaithe agus pleanála ag an bpointe seo, a fháil sna *Treoirlínte d'Iar-bhunscoileanna: Tacú le Daltaí le Riachtanais Speisialta Oideachais i Scoileanna Príomhshrutha* agus atá le fáil ANSEO.

Cén fáth a bhfuil sé ag tarlú? Tógann measúnú ag an leibhéal seo ar eolas a bailíodh mar chuid den phróiseas réiteach fadhbanna ag leibhéil roimhe seo, ach d'fhéadfadh sé a bheith níos dírithe ar réimsí sonracha d'fhorbairt scileanna litearthachta. D'fhéadfadh measúnú níos mine a bheith i gceist maidir le cuid de na scileanna litearthachta seo a leanas nó iad go léir: próiseáil fhóineolaíoch, eolas ar fhuaim litreacha, scileanna léitheoireachta focal, cruinneas léitheoireachta, líofacht léitheoireachta, léamhthuiscint, chomh maith le scileanna litrithe agus scríbhneoireachta.

Ag an leibhéal seo, ba cheart go mbeadh réimse leathan faisnéise a bhailítear ó fhoinsí éagsúla (lena n-áirítear riachtanais fhoghlama, sóisialta agus mothúchánacha reatha an dalta) mar atá scríofa sa Phlean Tacaíochta do Mhic Léinn. Molann SNSO do scoileanna an cur chuige réiteach fadhbanna a úsáid trína nglacann gach scoil freagracht as measúnú tosaigh, aithint riachtanais, pleanáil oideachais, agus idirghabháil do dhaltaí. D'fhéadfadh ról a bheith ag SNSO, i gcomhairle le múinteoirí, tuismitheoirí agus daltaí, sa phróiseas réiteach fadhbanna ag an leibhéal seo.

Mar chuid de chur chuige réiteach fadhbanna an Chontanaim Tacaíochta mar aon leis an gcur síos ar fhreagairt an mhic léinn don idirghabháil sa Chomhad Tacaíochta do Mhic Léinn, déantar sainaithint/cur síos ar dheacrachtaí litearthachta amhail disléicse. Is é an tuiscint atá ag an SNSO ar dhisléicse ná téama atá mar scáth-théarma do dheacrachtaí foghlama suntasacha a théann i bhfeidhm go príomha ar na scileanna a bhaineann le léamh focal cruinn agus/nó líofa agus/nó litriú/saothar scríofa a sholathar go leanúnach. Leanann na deacrachtaí sin, in ainneoin go bhfuil na deiseanna foghlama a chuirtear ar fáil éifeachtach agus oiriúnach d'fhormhór na bpáistí sin.

D'fhéadfadh cruth difriúil a bheith ar dheacrachtaí litearthachta, disléicse san áireamh, ag céimeanna éagsúla forbartha. I ndaltaí níos sine, d'fhéadfadh na deacrachtaí a bheith níos soiléire maidir le líofacht léitheoireachta, litriú agus/nó le hobair scríofa ar bhonn leanúnach a sholathar. D'fhéadfadh deacrachtaí litearthachta tionchar níos ginearálta a imirt ar chumas an scoláire teacht ar théacsleabhair, agus a gcuid eolais agus foghlama a léiriú. Cuirfidh céim na ndaltaí maidir lena bhforbairt litearthachta bonn eolais faoin idirghabháil.

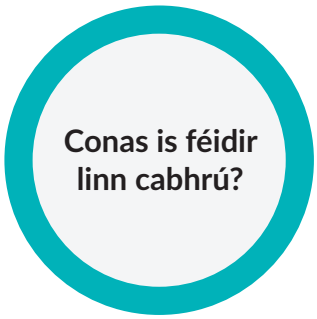

Conas is féidir linn cabhrú? Ba cheart go léireodh idirghabháil ag an leibhéal seo cur chuige carnach, seicheamhach agus aonair, ag díriú ar scileanna litearthachta comhpháirte ar leith, agus cur chuige a oireann do riachtanais fhoghlama. D'fhéadfadh forbairt stór focal, forbairt coincheapa, léamhthuisceana agus scileanna scríbhneoireachta a bheith ina réimsí tábhachtacha chun díriú ar dhaltaí níos sine. Is féidir teacht ar thuilleadh eolais in *Idirghabhálacha Éifeachtacha do Léitheoirí atá ag Streachailt: Treoir Dhea-Chleachtais do Mhúinteoirí*, agus atá ar fáil ANSEO.

Ar oibrigh sé? Gné lárnach is ea monatóireacht agus athbhreithniú ar fhreagairt an mhic léinn ar idirghabháil chun tuiscint a fháil ar cén fáth a bhfuil deacracht ann agus cad iad na tacaíochtaí breise a d'fhéadfadh a bheith ag teastáil. Is próiseas comhoibritheach é seo ina bhfuil na tuismitheoirí, na daltaí agus na múinteoirí páirteach. D'fhéadfadh síceolaithe SNSO comhairliúchán a chur ar fáil agus iad ag oibriú i gcomhar le múinteoirí, tuismitheoirí agus daltaí.

Tugann an cháipéis seo léargas ar chur chuige atá bunaithe ar fhianaise agus atá bunaithe ar chontanam. Is ann dó chun treoir a thabhairt do scoileanna a thacaíonn le daltaí a bhfuil riachtanais litearthachta acu? Tugann an t-aguisín seo thíos naisc bhreise le heolas agus le hacmhainní úsáideacha eile a d'fhéadfá a bheith mar chabhair.

Aguisín - Acmhainní

An Comhairle um Oideachais Gaetachta & Gaelscolaíochta (COGG)

https://www.cogg.ie/

Baineann ról na Comhairle leis an mbunoideachas agus leis an iar-bhunoideachas agus tá trí mhór-réimse oibre ann:

- Soláthar acmhainní teagaisc
- Seirbhísí taca
- Taighde

Tacaíochtaí Litearthachta na Roinne Oideachais

- *Treoirlínte d'Iar-Bhunscoileanna: Tacú le Daltaí le Riachtanais Speisialta Oideachais i Scoileanna Príomhshrutha* gov.ie - Ag Tacú le Daltaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu - Treoirlínte do Scoileanna (www.gov.ie)

- *Riachtanais Oideachas Speisialta: Contanam Tacaíochta d'Iar-Bhunscoileanna: Treoirlínte do Mhúinteoirí* gov.ie - Riachtanais Speisialta Oideachaisa Contanam Tacaíochta (www.gov.ie)

- *Riachtanais Speisialta Oideachais Leanúntas Tacaíochta do Phacáiste Acmhainní iar-bhunscoile do Mhúinteoirí* - gov.ie - Riachtanais Speisialta Oideachaisa Contanam Tacaíochta (www.gov.ie)

- *Creat don tSraith Shóisearach* (Caibidil 5 Cén Chuma a Bheidh ar an Measúnú?) Creat don tSraith Shóisearach 2015 (ncca.ie)

- Seirbhís Forbartha Gairmiúla do Mhúinteoirí *Acmhainní Litearthachta Iar-bhunscoile do Mhúinteoirí* ANSEO

- Cuireann SNSO treoir chabhrach ar fáil maidir le measúnú ar dheacrachtaí litearthachta gov.ie - An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais (NEPS) Acmhainní & Foilseacháin (www.gov.ie)

- *Idirghabhálacha Éifeachtacha do Léitheoirí atá ag Streachailt* – gov.ie - Idirghabhálacha Éifeachtacha do Léitheoirí atá ag Streachailt - Treoir Dea-Chleachtais do Mhúinteoirí (www.gov.ie)

- An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta *Acmhainní agus Foilseacháin Litearthachta, Teanga agus Foghlama* ANSEO

Ciorcláin Ábhartha

- Cuireann an Roinn Oideachais ciorcláin ar fáil maidir le tástáil chaighdeánaithe agus eolas eile ar acmhainní chun tacú le cúrsaí na Straitéise Náisiúnta Litearthachta agus Uimhearthachta https://www.gov.ie/ga/ciorclan/06333-comhairle-maidir-le-hionstraimitrialacha-measunachta-a-usaid-le-haghaidh-treorach-no-le-haghaidh-riachtanas-breise-no-le-haghaidh-riachtanas-speisialta-oideachais-rso-in-iar-bhunscoileanna/